

APPLICATIE VAN PLACENTA-WEEFSEL OP SLECHT GENEZENDE WONDEN EN ZWEREN

De mededeling van collega E. VAN DE WEG¹ onder bovenstaande titel vestigt nog eens onze aandacht op placentaweefsel als panacee oftewel universeel middel. Reeds AMBOISE PARÉ voorkwam in de winter kouvatten der kraamvrouw door haar buik te beschermen met het opleggen der placenta. Vers gebakken moederkoek vormt, in een Fries recept, een voortreffelijk middel tegen stuipen; terwijl de gedroogde en in poedervorm gegeven substantie kan dienen om weënzwakte te bestrijden. Enuresis nocturna kan men behandelen door de patiënten varkensnageboorte te laten nuttigen. Bomen, waarin de „naboel” van koeien wordt opgehangen, zullen rijkelijk vruchten dragen, zoals die, welke gesierd zijn met de placenta ener merrie, het veulen ertoe zullen brengen rechtop met de kop omhoog te lopen. En tenslotte zijn — bij een Sint Hubertus-drijfjacht — zeker die jagers gevrijwaard tegen ongelukkige toevalstreffers, die tot dit doel een stukje placenta-weefsel bij zich hebben gestoken. Slechts voor hem, die „in de vliezen geboren” is, is deze voorzorgsmaatregel overbodig te achten.

Literatuur: ¹E. VAN DE WEG (1955) *N.T.v.G.* 99, 2088.

Rotterdam, 14 Juli 1955

A. G. J. HERMANS

HET GEBRUIK VAN LARGACTIL BIJ DE ANAESTHESIE

Volgens dr. VAN NOUHUYS¹ heeft BURN aangetoond, dat Largactil geen temperatuurdaling door ganglion-blokkering teweegbrengt; dit in tegenstelling tot wat LABORIT en HUGUENARD daarover zouden hebben beweerd.

Wanneer men echter de opvattingen van deze laatsten eens leest, kan men opmerken dat de Fransen de lichte spontane temperatuurdaling en de door afkoeling gemakkelijk op te wekken verdere temperatuurdaling toeschrijven aan verstoring van de centrale thermoregulering door Largactil. De perifere effecten hebben slechts een secundaire betekenis. De bewering van BURN (volgens VAN NOUHUYS) dat Largactil de effectoren voor nor-adrenaline niet ongevoelig maakt, is geen nieuws van BURN, maar van LABORIT c.s., hetgeen de zaak toch iets anders maakt. Men kan dit lezen in: *Réactions organiques à l'agression et choc* van LABORIT en zelfs in de reclame-literatuur van de fabrikant! Voorts kan men zich afvragen of BURN de bedoeling van LABORIT wel goed heeft begrepen wat betreft de werking van Largactil (en andere phenothiazine-derivaten) bij de afkoeling als voorbereiding tot zekere chirurgische ingrepen.

LABORIT beschouwt de koude voor het zoogdier als een agressie, en de hevige afweer-reacties (indien niet onderdrukt door een diepe narcose) als schadelijk en de-weg-banend voor een shock-toestand. Met de toediening van phenothiazine-derivaten doet men een poging om het zoogdier „geschikter” te maken om de afkoeling te ondergaan. De door VAN NOUHUYS aangehaalde bewering van FLACK, dat Largactil het autonome zenuwstelsel niet blokkeert omdat hij enkele malen een overvloedige slijmsecretie heeft waargenomen, doet ons opzien, daar de Fransen het Largactil steeds als een sympathicus-remmende en dus een vago-tonische-toestand-scheppende stof hebben aangediend. LABORIT en FORSTER bv. hebben steeds aangeraden om, indien men tevens de vagus wil remmen, aanverwante stoffen zoals Diparcol te geven. In het experimentele stadium van onderzoek van de „hibernation” was dit reeds goed bekend.

FLACK meent verder, dat Largactil de stofwisseling verlaagt door verslapping van de dwars-gestreepte spieren. Reeds in het eerste boekje over de *Anesthésie facilitée par les synergies médicamenteuses* heeft LABORIT dit belangrijke punt verdedigd. Onlangs is hierover een proefschrift verschenen van CRUL uit de Universiteitskliniek te Groningen, waarin dit experimenteel werd nagegaan.

Volgens VAN NOUHUYS concludeert DUNDEE uit de ervaring, dat men verloren gegaan bloed bij patiënten die in een toestand van „vasoplégie” verkeren (onder invloed van Largactil bv.), nauwkeurig moet aanvullen, dat het compensatie-mechanisme van de bloeddruk verloren is gegaan. Daaruit behoort dan ook te volgen, dat de shock-prophylaxis door Largactil nihil is.

LABORIT heeft nooit anders geschreven dan over een remming van het bloeddruk-compensatie-mechanisme (o.a. *Pratique de l'Hiberno-Thérapie*, 1954, bl. 33) en hij heeft nooit aanbevolen, bloedverlies tijdens de operatie niet aan te vullen en aldus zijn proeven op honden over de haemorrhagische shock bij de mens na te bootsen. De remming van de sinus-caroticus-reflex beschouwt hij als een goed bruikbaar effect.

Verder zoekt LABORIT de shock-prophylaxis van het Largactil ergens anders dan bij het „normaal-streepje” op de bloeddrukmeter.

Wie zich voorzichtig vertrouwd maakt met het op het organisme sterk aangrijpende middel Largactil zal meer reden tot dankbaarheid vinden dan men na het lezen van het stuk van VAN NOUHUYS zou vermoeden.

Literatuur: ¹F. VAN NOUHUYS (1955) *N.T.v.G.* **99**, 1921.

Rotterdam, 14 Juli 1955

A. KIEVIT

Aan collega KIEVIET zou ik het volgende willen antwoorden:

1e. Wat betreft de oorzaak van de temperatuurdaling na toediening van Largactil, niet iedereen meent dat deze centraal wordt veroorzaakt. DUBKIN bv. schrijft hierover: „It became apparent that this (de temperatuurdaling) was obtained by marked peripheral vasodilatation”.

2e. Of de bewering dat Largactil de effectoren voor noradrenaline niet ongevoelig maakt, van BURN dan wel van LABORIT afkomstig is, doet aan het feit zelve voor mij niets af, te meer daar tegenwoordig algemeen wordt aangenomen dat chloorpromazine geen ganglionblokerende eigenschappen bezit zoals bv. hexamethoniumverbindingen (HOPKIN¹).

3e. Het gebruik van Largactil als voorbereiding bij afkoeling: de afweerreacties kunnen ook door een lichte narcose alleen worden voorkómen. Ik zelf heb dit te Kopenhagen kunnen constateren bij proefdieren die bij hypothermie hartoperaties ondergingen. De ervaring aldaar opgedaan was, dat er dan geen shock ontstaat.

4e. Wat de bewering van FLACK betreft, dat Largactil het autonome zenuwstelsel niet kan blokkeren aangezien men slijmsecretie heeft waargenomen, de fabrikant schrijft zelf: „Vis à vis du système parasympathique, le largactyl possède une certaine activité inhibitrice”.

5e. Wat de stofwisselingsverlaging door verslapping van dwarsgestreepte spieren betreft: de inhoud van het proefschrift van collega CRUL is mij bekend.

6e. DUNDEE constateerde dat bij patiënten aan wie Largactil was toegediend, een klein bloedverlies de bloeddruk sterk doet dalen; hieruit concludeerde hij dat het compensatiemechanisme is verloren gegaan. Dit is iets anders dan hetgeen collega KIEVIET heeft gezegd, en hieruit behoeft m.i. in het geheel niet te volgen dat de anti-shockwerking nihil zou zijn.

Dat ook HUGUENARD zelf inziet dat aan het gebruik van Largactil bij operatieve ingrepen bezwaren kunnen zijn verbonden, blijkt uit zijn artikel in *Anesthésie et analgésie*² waarin hij de voordelen van hydergine boven chloorpromazine (dit is Largactil) beschrijft. De titel is: *Hibernation artificielle sans chlorpromazine!*

Literatuur: ¹HOPKIN (1955) *Lancet* I, 605. ²HUGUENARD (1954) *Anesthésie et analgésie* **11**, no. 3.

's-Gravenhage, 26 Juli 1955

F. VAN NOUHUYS

BERICHTEN

BUITENLAND

CHILI. — DE PAN-AMERIKAANSE GEZONDHEIDSVRAAGSTUKKEN. Ter gelegenheid van de laatste Pan American Sanitary Conference te Santiago is over een reeks van belangrijke vraagstukken gerapporteerd. Ten aanzien van gele koorts werd opnieuw scherp onderscheid gemaakt tussen de oerbos-epizoötie, die haar eigen weg gaat en waartegen de in de nabijheid wonende bevolking zich slechts door vaccinatie kan beschermen, en de gele koorts, die binnen gemeenschappen door *Aedes aegypti* van mens op mens wordt overgebracht, en als van ouds door plaatselijke verdelging van deze mug kan worden bedwongen. Pokken is nog steeds een ernstig probleem; in 1953 werden in Columbia 5467 gevallen vastgesteld, in Brazilië 875, in Ecuador 703, in Bolivia 398. Men besloot thans meer aandacht te geven aan gedroogde koepokstof, die transport beter verdraagt dan de met glycerine verdunde stof (en waarmede OTTEN in het voormalige Nederlandsch Indië zulke voortreffelijke resultaten bereikte, v. L.). Pest, die in 1899 Amerika van Azië uit bereikte, heerst nog steeds onder de knaagdieren van Argentinië, Brazilië, Peru, Venezuela en de Verenigde Staten. Met de moderne middelen tegen ratten en vlooiën bereikt men goede resultaten. Vlektyphus neemt, dank zij vaccinatie en ontluizing, eveneens geleidelijk in betekenis af. Groot succes boekt men met de bestrijding van de malaria, dank zij DDT. Van aanpassing der muggen heeft men, behalve in Panama, geen last. Schistosomiasis vormt in Centraal- en Noord-Oost-Brazilië, waar 90 pct der bevolking is aangetast, een probleem, dat nog veel studie vereist. Ook aan ancylostomiasis moet aandacht worden gegeven. Steekproeven in Paraguay bv. gaven besmettingspercentages van 65 tot 80. Tegen deze ziekte zijn massa-behandeling en zindelijke afvoer van faeces de beproefde middelen (*J.A.M.A.*, 2 Juli 1955, bl. 766).